

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczen és a kolera.

Debreczen, augusztus 25.

Itt a küszöbön a kolera. Talán holnap vagy holnapután már be is toppan hozzánk. Nem kérdezi, hogy szabad-e, nem kopogtat illedelmesen, hanem behorant lakásunkba hivatlanul és tiltakozásunk ellenére is.

Ezért nincsen elég mód és eszköz a rendelkezésünk alatt, amelyek mind elegendőek volnának ahhoz, hogy e veszedelmes kór ellen eléggé védekezhetnénk.

Debreczen város hatósága eddig discséretes buzgalommal látott hozzá, hogy a hivatlan vendéget, ha esetleg betoppanna, — hozzá méltón fogadja.

Nekünk, debreczenieknek, többszörös okunk van félni és kellő időben védekező álláspontot foglalni el eme fekete rém ellen.

Debreczen rettenetesen vizszegény város. Nemcsak hogy nincsen elegendő ivóvizünk, hanem ami van, az ugyszólván teljesen élvezhetetlen, minden bacillusát fellelhetjük benne a ragályos betegségeknek. Így vagyunk más tekintetben is. Szennyvíz levezető csatornázásunk nincsen. Tisztaság szempontjából semmi tekintetben nem állunk valami jól. A bacillusnak legjobb és legtermékenyebb melegágya az utcák során felhalmozódott por, melynek állandó lekötéséről alig történik gondoskodás.

Közel vagyunk a galíciai határhoz.

A Máramarossziget—Debreczen—Püspökadányi vasuti vonal nap-nap után szállítja a galíciai lengyel földmivelő utasokat errefelé, akik bizony tisztaság tekintetében nem állanak valami szédítő magasságban.

Es még több ilyen példánk volna, melyek óvatosságra intenek.

Am nem elég az, ha csupán a hatóság teszi meg a rendelkezése alá tartozó óvintézkedéseket. Ha a nagyközönség tétlenül marad és mindent a hatósági intézkedésektől vár, akkor bizony könnyen megeshetik, hogy kolera öfélése diadallal a nyakunkra ül és alaposan megtizedel bennünket.

Ezért a közönségre hárul az a feladat, hogy a kolera fellépésének melegágyait kipisztítsa és ezek a piszokból, a szennyből erednek. A fekete rémnek legnagyobb ellensége a tisztaság. Ahol ez jelen van, ott a kolera nem kopogtat be és az ilyen helyeket jó messze elkerüli.

Hála istennek, Debreczenben a lakosság tisztasága ellen nagy általánosságban nem lehet kifogásunk. Ott, ahol mégis találunk piszkot és eltakarítani valót, ott ezen sajnos állapotok okai inkább a szociális nyomorúságban keresendők. A hatóság feladata, hogy ilyen helyeken is lehetővé tegye a legnagyobb rendet és tisztaságot. Így például a tulzsfolt lakásoknál föltétlenül gondoskodni kell a hatóságnak arról, hogy

szükség esetén ezek lakóinak száma redukáltassék s szükség esetén egészen kiürittessenek ezen igazi melegágyai a fekete koleraának és a hatóság feladata jó előre gondoskodni oly szükséglakásokról, melyekbe a vész elől bemene-külhessenek esetleg a lakók.

Hatósági orvosaink száma kevés. Szóba került ez illetékes helyen és a jelenvoltak azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy még azon esetre is, ha kolera-járvány nem fenyegetne, szükséges volna a hatósági orvosok számát szaporítani. Mert rendes körülmények között még ellátják a bajokat a most meglevő hatósági orvosok, de mi lenne akkor, ha — ne adjisten — csakugyan beköszönnene hozzánk a fekete rém? El sem tudjuk képzelni, hogyan tudnánk ellentállni ily csekély számú szakterével a veszedelmes kórnak.

Jobb előbb félni, mint utóbb megijedni. Ezt tartja a magyar példabeszéd. Es jó lesz ezt most alkalmaznunk minden rendelkezésre álló eszközzel. Hatóság éppen úgy, mint nagyközönség tegye meg kötelességét és akkor ha ránk köszöntene is a fekete rém: nem tehetnénk egymásnak szemrehányást, hogy emez vagy amaz volt a hibás.

Mindenkinek kedves a saját maga testi épsége. Mindenkinek önmaga iránti kötelessége tehát hozzájárulni a védekezés nagy mozgalmához.

Ejféli tánc.

Irta: René Malzerov.

A holdfénytől kékes színben uszó csillogos éjszaka csudás nyugalmat árasztott. Remegő olajmécsesek pislogó világa minden erkélyen, minden ablakban a legtisztább anya és az isteni gyermek képét keretezi be. Fáradhatatlanul csengőn zugsanak a Giralda harangjai, betöltve egész Sevilla dicőségét, reményt hirdető szavaikkal.

Követtem a fecsegő kanonokot, aki vezető gyanánt kísért a zeg-zugos, gyanus, nyugtalanító utcákon át a „Szepiötelen Fogantatás” kápolnához, hol gyanut ébresztő suttogások, hosszas várakozás után megnyílik az ajtó és viasz, tömjén, myrrha és bábérillat csapja meg az orrunkat.

A végig értékes faragású falon egy vörösparókás, selyemöves, vérző, tragikus Krisztus a keresztfán, — vele szemben egy pompásan ékes Madonna, drágaköves, csipkés brokát-ruhában. Árkangyalok kara veszi körül az oltárt, a jászolt, kik a passio jelenyeit tartják merev kezükben.

Méltóságteles, kövér anyjuk oldalán ott térdepelnek a sennoriták a bársony párnákon és szórakozottan lapozgatnak az imakönyveikben. Hamis tekintetük ki-kivillanik a selymes, hosszú pillák alól, hogy ama mohó pillantásokkal találkozzék, melyek könnyörögnek, kérnek, kérdeznak. Elegáns

gavallérok ezek többnyire, kik találkat adtak ebben az előkelő kápolnában és szimpompás, bő köpnyelkben akárcsak királyi szertartást celebrálnának.

Odatámaszkodtam a függönyös rács-hoz, hova halk morajként hatoltak a templomi harangok.

Mozdulatlanul, gondterhes arccal, lángoló szenvedélytől izzó vonásokkal, szemgolyóiban a prédára leső fenevad tekintete, úgy állt ott egy chuló és markának vad szoritása szinte összezuzta a rácsokat korlátját. Egy szorosan fonott, hátul becsavart hajfonat elárulja vakmerő, veszélyes mesterségét. Fogai között érthetetlen szidalmakat morzsol szét. Szürke nadrágja szinte szemérmetlenül tapadt testéhez a csipőtől a sokáig. Rövid mellényét ékes paszomány díszíti. Biborszinű nyakkendő világlik a fehér ing fölött.

Vajjon mi keresni valója lehet ennek? Minő fortély árán jutott ide a kiválasztottak, a hívők közé s hogyan játszhatta ki az ajtónálló apáca éber figyelmét?

Mellettem pár ifju ezt suttogja:

— Csak az enyém!... Es hogy csak azért adta el a szabadságát, mert nyomorult, éhenkórászok voltunk; mert nem vehettem meg egy ruhát sem a Szent Mihályi Corridához? Mennyit adjak?... Mennyit akartok érte? Mond meg te, te, ott lenn... te, a kövér főnöknő? Mennyit?... Gazdag vagyok... Ma nyertem a lutrin... sokat,

nagyon sokat!... Mo dd, mennyit?... Hát süket vagy és néma, utálatos boszorkány?

Fájdalmas viszhang gyanánt zokogott fel az egyik novica:

— Angelitő... életem szerelme... A tied vagyok még... éjjel-nappal csak terád gondolok... Boldog csak a te karjaidban lehetek... Belehalok... Angeli...

Szenvedélyesen, sietve, vad sürgés-forgással lökik az apácák a lázadót a cellájába; hogy kétségbeesett, lihegő zokogását ne halljuk, hangosan énekelik a penitencia zsoltárait. A gyászfényol komoran hullott alá. A szentségöröt nem meri érinteni senki. Tekintete rámered a jelenlevőkre, a kése a markában, hátravágja a fejét, felbőszített vadkanhoz hasonlóan. A soros apáca rendőrökért sietett. Az istentisztelet folyik tovább a halálos aggodalomtól rémülettel teljes légkörben.

Ismét megüti a füleimet a szomszédaim suttogása:

— Minő kaland! Los-Reyas márkinő kétségbe lesz esve, hogy a katedrálisba ment az éjféli misére.

— Igen! Annál inkább, mert neki és Juana leányának nem csekély a szerepe ebben a drámában. Két éve, hogy egy szentimentális szeszély következtében donna Juana fogadalmat tett, hogy életét az üdvözítőnek szenteli... Azóta elvonultak élte egéről a fellegek, s meggondolta magát, Záranz gróf-

Új rend a városi adóhivatalban.

Kedvezmény az adóhátralékosoknak.

A városházán az adóügyszályt új helyiségekben és új beosztás szerint helyezték el, hogy a közönségnek az adófizetés körül minél kevesebb fönnakadása legyen.

Az exlex megszűnte miatt és tekintettel arra, hogy igen sok adózónak nagyobb exlexes adóhátraléka van, a pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszter rendeletére intézkedett, hogy az adózók nagyobb zaklatást ne szenvedjenek a megindult erősebb behajtási eljárás során.

Az előírányzott állami adónál mintegy 50 millió koronával kisebb összeg folyt be az elmúlt félévben s így — bár ez az összeg zavart az államháztartásban nem okoz, mégis több helyen a pénzügyi hatóság a harmadfokú végrehajtásokat különösebb erővel és kiméletlenséggel szokta keresztül erőszakolni. Hogy ez meg ne történhessék, ezért adta ki a miniszter a rendeletet, amely fizetési kedvezmények nyújtását rendel el.

A debreceni pénzügyigazgatóság ugyanis terjedelmes átirában közölte a városi adóügyszályaival az exlex megszűntét, az ez idő alatt felszaporodott állami adók miként való fizetésének módját és egyes esetekben adható és engedélyezhető fizetési kedvezményeket. E szerint amaz adózók, a vállalatok és jogi személyiségek kivételével, akiknek évi előírása az ötszáz koronát meg nem haladja s adótartozásukat érzékeny anyagi károsodás nélkül egyszerre befizetni nem tudják, ez év első felére eső egyenes adótartozásukra ez év végéig méltánylást érdemlő esetekben kamatmentesen is — ha ezt szeptember 10-ig béklymentesen folyamodványukban kérelmezik, fizetési halasztást, illetve részletfizetési kedvezményt ad a debreceni pénzügyigazgatóság. Az exlex előtt felszaporodott adóhátralékokra azonban csak kivételesen és különös méltánylást érdemlő esetekben adnak fizetési halasztást.

Az adóügyszály újabb elhelyezésére azért volt szükség, hogy a közönség könnyebben és egymás mellett megtalálja az egyes helyiségeket.

Az adóhivatal helyiségei a VI. kerületi kivételével most is a Városház-utcai részen levő félemelsten nyertek elhelyezést azzal a változással, hogy a volt közigazgatási kiadó és nagy iroda helyiségeit is a kerületi adó-

tisztok részére alakították át. Az irodahelyiségek beosztása a következőleg történt:

I. kerület: Csapó-utcai városrész 10 számú szoba, kerületi adóhivat KISS József

II. kerület: Péterfiai városrész 11. számú szoba, kerületi adóhivat OLÁH Gyula.

III. kerület: Hatvan-utcai városrész és a mezőség, 9. számú szoba, adóhivat BORUS Béla.

IV. kerület: Piac-utcai városrész 12 számú szoba, adóhivat SZATHMÁRI Mihály.

V. kerület: Varga utcai városrész 13 számú szoba, adóhivat KÁROLYI Ferenc.

VI. kerület: Kossuth-utcai városrész 17. számú szoba, földszint, volt végrehajtói iroda a Kossuth-utcai kapu bejáratánál, adóhivat SZATHMÁRI Károly.

A kerületi végrehajtókat az adóhivatkozvetett rendelkezése alá rendelték s azok a kerületi adóhivatkozvetett helyiségekben nyertek elhelyezést.

A kolera-rendelet.

A fekete rém Ausztriában.

A magyar kormány elérkezettnek látta az időt, hogy erélyesen intézkedjék a kolera behurcolása ellen és megjelent ma a kolera-rendelet, melyet súlyos járványok idején szokott a kormány kibocsátani. Az elhanyagolt magyar közegészségügynek minden hiányát egy csapásra akarja a minisztérium orvosolni és olyan rendelkezéseket ad, amelyekre normális időkben is kötelességszerűen kellene szigorítani a kormánynak a törvényhatóságokat. A kolera rémének kell fenyegetnie, hogy a magyar egészségügyben megtörténjenek a legközönségebb intézkedések.

A Bécsben történt gyanus halálesetről még ma sem derítették ki, hogy kolera következtében történt-e. A beteg Hoffmann Teréznel a bakteriológiai vizsgálat comma-bacillusokat derített ki, ami csaknem kétségtelen jele a kolerának.

A kormány rendelete.

A kormány az Oroszország és a déli Olaszország felől fenyegető kolera-veszedelem megelőzésére minden részletre kiterjedő in-

tezkedéseket tett. Hatóságait a legmesszebb menő utasításokkal látta el a szükséges védelmi intézkedések megtevése végett. A belügyminiszter részletes rendeletben utasította a törvényhatóságokat a védekezés célszerű módjaira.

A rendelet meghagyja, hogy a városok, illetve községek területén a köztisztaság megőrzésére vonatkozó intézkedések a lehető legnagyobb szigorúsággal és pontossággal eszközöltesenek. A readórkapitány, illetőleg a községi bíró legalább hetenként egyszer helyszínelvizsgálatot tartson az utcák, továbbá vendéglők, szállodák, kávéházak, cukrászák, iskolák, óvodák, gyárak, ipartelepök, munkás- és cselédlakások és egyéb köz- és magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett. Különös figyelem fordítandó a kutakra és ama folyóvizekre, melyeknek vize a talaj szolgálat.

Betöltik az orvosi állásokat.

Falvakon a trágyára különös gond és figyelem fordítandó, hogy azt az utcára nyilvános helyekre ne rakják és az udvarokon a kutaktól lehetőleg távol helyezték el. A trágyaé elfolyása meg nem történő. A nyilvános helyeknek, község-házaknak, kocsimáknak, vasuti indóházaknak és hajóállomásoknak árnyékszékeit mésztejjel naponta legalább egyszer fertőtleníteni kell. Azokban a falvakban, ahol árnyékszékek nincsenek, a lehetősebb lakosság bírásg terhe alatt árnyékszékek felállítására kötelezendő, a szegényebb sorú pedig arra, hogy udvarán legalább gödröt ásson, hogy egy a fertőtleníteni való egy helyen legyen.

Részletes utasításokat tartalmaz azonban kívül a rendelet a lakások levegőjének tisztántartására, a piaci rendőrség fokozott erélyvel való gyakorlására, a ragályfógo arut raktárainak állandó ellenőrzésére és fertőtlenítesére, a vágóhidak tisztaságára.

Kimondja azután a rendelet, hogy az üresedésben levő orvosi állomások azonnal betöltendők. Ott, ahol több körorvosi állás régebbi időtől fogva nem volt betölthető, igyekezzenek a törvényhatóság az orvosok hiányán akár jobb fizetések megadásával, akár két orvosi kör egyesítése révén segíteni. Avégből, hogy a hiányos orvosi segítségnyújtás esetén járványorvosokat lehessen veszélyeztetett vidékekre kiküldeni, szőlítsa fel a törvényhatóság az összes magánorvosokat, hogy kik hajlandók 16 korona napidíj és költségeik megtérítése illetve előlegezése végett járványorvosi állást vállalni. Ha valamely törvényhatóság területének közelében a járvány már fellépett, a törvényhatósági járványbizottság azonnal megalaítandó.

Pénzzel támogat a kormány.

Kolerában megbetegedett egyén, ha a lakásban arra alkalmas helyiség van, lakásán hozzátartozóitól elkülönítendő s csupán az a személy érintkezzen vele, aki ápolására vállalkozott s a rendelkezés ellenőrzésére a ház elé őrt, lehetőleg csendőrt kell állítani. Ha a házban nincs alkalmas helyiség vagy az egészséges együttlakókat kell kitelepíteni vagy a beteget kell a járványkórházba szállítani. Azokban a községekben, ahol vasuti vagy hajóállomás van, azoknak az utasoknak átvételére kötelesek, akik vasuton vagy hajón kolerában megbetegedtek. Ahol a kolera fellépett, azt a községet vagy várost nyomban zár alá kell helyezni. Vásárok, bucsuk, gyűlésezések, iskolázás, mulatságok és más összejövetelek betiltása vagy megtartásának engedélyezése végett a törvényhatóság első tisztviselője saját hatáskörében intézkedhetik, de erről az illetékes minisztereket értesítenie kell. A betegek lakását, ruháját és mindent, amit a betegség tartama alatt használt vagy érintett, szigorúan fertőtleníteni kell.

A belügyminiszter a rendelet szigorú végrehajtására, illetve a végrehajtásnak a legpontosabb ellenőrzésére utasítja a hatóságokat, hangsúlyozván, hogy mulasztás esetén a törvény kérelmelhetetlen szigorúval jár el, de nem fog késni ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, a hatóságot anyagilag

jának öröme, aki legközelebb feleségül veszi!... De az istennek adott szavát meg kellett tartania... Es barátai példáját követte... Egy helyettest állított, megfizette... Miként mi, ha nem akarunk eleget tenni katonai kötelezettségeinknek. Ez a helyettes volt Estrellita... A mindene volt ennek a szegény ördögnek... Most megérted, ugy-e?

— Nem ismered meg... Angel Trignito...

— Az a trianai léhűtő, aki az őszszel föllépett egyszer az arénában és akit majdnem halálra döfött egy bős miruai bika?...

— Ó az!... Ha ez megöregszik... nem az ő érdeme lesz!...

— Erdekes, hát ide már mindenki bejöhet?

Az éjjeli mise megkezdődött.

A „Gloria” fináléjánál gyászfény borult a templomra. A rács lyukacskaín keresztül megpillantjuk a fehér ruhás, sűrű fátyolos apácákat, élőképhez hasonló csoportokban. Mély térdhajással haladnak tovább ünnepélyes lassúságban. Egymással szemben helyezkednek el. Némelyeknek gitár van a kezében, másoknak castagnette. Az apátó intésére zenélni kezdenek, a hurokból süket, majd visító hangokat csalnak ki, eleinte megrázzák a rézesengtyüket, megütik ujjaikkal a fénylő, fesszes bőrt és fohangzik a bizarr karácsonyi ének. Tán még a hősi Pelagius király vagy Cid Campea-

dor idejéből valók. Gyönyörűek, a legtisztább, a legajátosabb hittől áthatottak. Mind annyi az öröm egy hosszú hallelujájába magasztosul föl a végén.

Ezalatt azonban hat novicia kilépett az általuk képzett félkörből. Arcal a jászol felé fordulva, a gyertyák fényétől megvilágítva, három mély udvari meghajtással üdvözlik a gyermeket, mikéntha udvarhölgyek köszöntének a spanyol infantra. Majd félénk zavarral, önkénytelen kacérsággal kezdenek el táncolni, libegnek, forognak kimondhatatlan bájjal. A batiszt főkötőjük szalagja remeg, lebeg, hullámoz, megnyílik, miként hófehér, repülő kész galambok szárnya: minden fény, minden világosság rájuk borul, időnkint szivárványos dícsfény veszi körül gyermek fejüket. Az ujjaik követik a castagnettek zenéjének ütemeit, kinyílnak és becsukódnak, miként rózsaszínű gyöngyházlegyek; vagy mintha láthatatlan virágok szirmai tépdésnek. Hajlékony derekuk imbolyog, akár csak a tömjéntartó a minisztrális kezében.

Rekedten, hirtelen felülvolt a chulo:

— Estrellita!... Estrellita!... Estrellita!... Eleteim Üdvösségem! Imádozt virágszálam! Szeretlek meg mindig. Halálósan szeretlek... mint gazdátlan eb, olyan vagyok... Nem nékülözhetem a szerelmedet, mint ahogy nem lehetek meg kenyér és víz nélkül. Ó, adjátok vissza nekem, ti rablók! Hát nem tudjátok, hogy ő az enyém és nem az istené?

is támogatni. E rendelet kapcsán a belügy-minisztérium részletes tudósítást küldött szét, amely a legaprólékosabban részletezi a betegség ismertető jeleit, annak terjedési módját, a védekezést, a szükséges hatósági intézkedéseket a járvány előtt és a járvány idején, a beteg körül való teendőket és a fertőtlenítés módjait. Rendeletileg intézkedett a minisztérium a törvényhatóságok területén átutazó s a fertőzött vidékekről érkező utasok megfigyelése s nyilvántartása dolgában is.

A bécsi kolera.

Bécs, augusztus 25. Hoffmann Teréz, a koleragyanus tünetek közt megbetegedett huszéves cselédeleány még életben van. Ürü lékének bakteriologiai megvizsgálásánál kom-mabacillusokat találtak ugyan, ebből azonban még nem lehet koleraa következtetni. Még egy vizsgálatot tartanak és annak eredményét hivatalosan azonnal közléstessik. Az elhunyt Held Matild bakteriologiai vizsgálata még nincs befejezve és ennek az eredményét is azonnal közléstessik.

Bécs, A „Neues Wiener Tagblatt” jelentti: Egy 30 éves matröz arról a vontatóhajóról, amelyen a közben meghalt Held kormányosné volt, néhány nap előtt az iteni Irgalmasok kórházában gyomor és alsó testiféldalmakról panaszokdván felvételt nyert. Allapota gyorsan javult és éppen ma el akarták bocsátani a kórházból. A két koleragyanus esetre való tekintettel azonban tegnap este átszállították a Ferenc József-kórházba.

Szeged védekezik.

Szeged, augusztus 25. A belügyminiszternek a kolera védekezéséről szóló rendelete következtében Szeged város 12.000 korona költséggel Szegeden baraktelepet fog létesíteni.

Kolers Lembergben.

Lemberg, augusztus 25. A lakosság leirhatatlan nagy a rémület, hogy a tegnap este elhunyt közműves ázsiai koleraiban halt meg, noha a vizsgálat még nincs befejezve. Az orosz-lengyel határ mentén már dühöng a kolera és Galiciát aligha fogja elkerülni a járvány.

Lemberg, augusztus 25. Tomasovban ma reggel egy cselédeleány gyanus körülmények között megbetegedett és félórával azután a kórházban meghalt.

Irodalom.

— **A Csokonai-kör és a Petőfi-ház.**
Ferenczy Zoltán dr. a Petőfi társaság alelnöke, aki a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének megbízásából tartózkodott néhány napig Debreczenben, érdekes tervet hozott magával. A budapesti Petőfi-ház javára szeretne egy negyszabású Petőfi-estét rendezni, amelyre több neves író és művész jönne le a fővárosból és a amelyen a debreceni Csokonai-kör vezetői is közreműködnek. Ez az irodalmi est csupa Petőfivel kapcsolatos programpon-tokból állana, többek között Jászai Mari Petőfi-költeményeket szavalna, egy ének-művész Petőfi dalokat adna elő. A Csokonai-kör-főtájkára, Szávay Gyula és titkára, Kardos Albert nagy örömmel fogadták ezt a kedves gondolatot és remélik, hogy a Petőfi-háznak és a Csokonai-körnek ez a szövetkezése nagy irodalmi élvezetet fog szerezni a debreceni művelt közönségnek és talán egy pár száz koronát is fog hozni a budapesti Petőfi-ház alapjának.

Debreczeni Lajos ünneplése.

*

A tisztos munka megbecsülése, az igazi érdemek elismerése vezette ma délben Debreczen város közéleti kiválóságainak egész seregét Debreczeni Lajos hazába, hogy egy intim hangulattól, melegségtől és közvetlenségtől áthatott ünnepség keretében üljék meg a Kuczik Gábor utca Debreczeni Lajos cég ötven éves jubileumát. Az ünnepély melegségét növelte az a körülmény is, hogy a jubileum napja egybeesett a cég tulajdonosának nevenapjával s az ünnepség részvevői ebből az alkalmából is kifejezték szerencsekívánataikat Debreczeni Lajosnak, akinek a magyar ipar és kereskedelem terén szerzett érdemeit ékes köszöntők méltatták.

A cég tulajdonosa a közmondásos magyar vendégszeretetet is földlululó nyájas szívélyességgel fogadta vendégeit, akiknek tiszteletére az udvaron emelt hatalmas sátorban gazdag ebédet rendezett. Az asztalfőn a háziasszony, Debreczeni Lajosné urnő foglalt helyet, tőle jobbra Könyves-Tóth Kálmán református lelkész, Kovács József polgármester, Szentkirályi Tivadar, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Kernhoffer József kir. tanácsos, az osztrák-magyar bank fiókjának főnöke, balra Szávay Gyula, a kereskedelmi és iparkamara titkára, Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke, Dávidházy Kálmán, az ipartestület elnöke ültek. Résztvettek az ebéden Debreczen előkelő társadalmának számos tagja, urak és hölgyek, mintegy százötvenen.

Az ünnepélyt Könyves Tóth Kálmán lelkész gyönyörű imája nyitotta meg. Költői fordulatokban gazdag beszédében megható módon emlékezett vissza az ősz pap a cég megalapítójának, Kuczik Gábornak az érdemeire, azután azt a tevékenységét magasztalta, melyet Debreczeni Lajos a magyar ipar és kereskedelem dícsőségére fejtett ki, végül isten áldását kérte a minden egyes tagjában dolgozó ünnepelő családra.

Zajos éljenzés hangzott fel a pap költői szárnyalásu imájának nyomában, majd Szávay Gyula emelkedett szólásra s a következő ünnepi beszédet mondta:

Tisztelt ünnepelő Társaság!
Ugy volt az mindig, régen a harcias időkben is úgy volt, hogy amikor emlékeztetes napokon a diadalmas urak lakomához ültek, jöttek a krónikások és hegedősök s elmondották az illető napnak gyászos vagy vigásos, de mindig tanulságos történetét.

Ugy érzem, hogy ezen az áldomásos nagy napon nekem illik a krónikás és hegedős tisztében ideállnom s áldom is a sorsot, hogy amikor az Eg az élethez való munkaeszközöket kiosztotta, én mindakét kezemet kitarítottam s egyikbe egy kis próza számoló ceruzát, a másikba meg egy kis gitározó eszközt kaptam.

Igy felkészülve, már most nyugodtan állok ki a hajdangos szép idők keresztútjára, oda, ahonnan hazalapító Kuczik Gábor ezeltől fél századdal, becsületes, munkás, elődei utját s mesterségét követve megindult.

Nagy ekhós szekerek mozogtak akkor ezen az uton fel a lengyelek földjére s keletre Erdélyországba és onnan vissza. Debreczen volt Keletmagyarország fővárosa, — azzá tették polgárai — az északra és keletre húzó kereskedelemnek ez volt a hatalmas termelő, beszerző s szétosztó piacra.

Régi polgárai Debreczennek híres nevezetes kereskedők voltak, iskolai olvasókönyvek beszélnek életükről — tisztesség, hozzáértés, munkásság vitte előre kereskedő szekerüket és hintette be az elismerés és tisztelet virágaival becsületesen szerzett javaikat.

Ezek közé a kiváló kereskedő és ipa-

ros polgárok közé tartozott Kuczik Gábor, Debreczen polgári pátriárkájának ama díszes gardájába, akiknek házai ma is állnak, élnek s akiknek családjában apáról fiúra száll az ösgyökereken élő munka tisztelete s ez ösgyökereken élő családifák, mint a nagyerdő hatalmas tölgyei ma is legdíszesebb fái a debreceni élet eleven erdejének.

Beszélnek, irnak sokat kulturáról. Ne higgyük, hogy a kultura tudatos könyvek sokaságából, nyelvmesteri, zongora billegelési, jogisméreti, vagy párbajkodási és etikettszabályzati tudományokból állnak, ezek csak amolyan külső etikettek, mint amilyent a nemes bor palackjára kívül rátesznek, nem az etikett az érték, hanem a nemes, tüzes tartalom, a kultura sem külsőségekből és díszelgésekből áll, hanem egy szelid összhang az, mely az éjet erkölcsi és anyagi javait törvényszerű rendben tartja, az emberi boldogulás fája, melynek ha szétnyuló ágain különböző fajú díszes virágok pompáznak is, fő értéke és főerősége maga a törzs és ez a törzs a polgári élet erénye, areje, hata ma.

Igy hirdetem én ezt, mert így tanul-tam jártomban-keletemben, eszmélkedéseimben s életem legszebb emlékeit hoztam magammal most nem régen, amikor a világ leg hatalmasabb nemzetének, a britnek benső intézményeivel ismertettek meg az odavaló szeretetszemléltő kollegák.

Középkori öltözet-díszükben, kincseik és ereklyéik bámulatos és megható gazdagságai közt fogadtak mindenütt bennünket az iparúzó, kereskedő öcséknek, a gild-ek, akiknek közös cseh-háza, a gild-hall, a mai város-háza nevében hordja polgári éredetét. Akiknek cseh-mesteri névsortábláján ott díszlett, hogy ezt és azt ekkor meg ekkor lordmajor-jának választotta meg a City és a polgárok feje, a lordmajor olyan ur Londonban, hogy amikor az angol király a citybe akar menni, megáll a határon, míg a lordmajor azt nem mondja neki: „szabad, tessék!” És amikor együtt ülnek a díszhelyen, két egyforma aranyos karszék áll egymás mellett, mindkettő mögött ugyanazok a hatalmi jelvények s egyikben ül a király, másikban az első polgár.

Vagy felelevenül egy másik utam emlékei közül az a hatalmas amerikai gyárváros, ahol folyékony acél tüztengerei futnak ömölve a gépszörnyetek között, egyetlen nagy gyártelep az egész város és künn a város végén díszfák örfala közt áll meg-óva, mint egy szentély az a kis utszéli kovácsműhely, ahol a gyártulajdonosok dédapja mint utszéli kovács a mesterségét kezdte.

A munka és a polgárerények tisztelete minden jólet és minden hatalom forrása, ez a kultura törzse s amikor itt a polgári munka e szerény ünnepén széttekintek, az élet nagy tengeréből talán csak egy cseppet látok, de ebben a cseppben, mint a ragyogó harmat-cseppben, ég és föld visszatükröződik minden magasságával, minden mélységével.

Hintsük meg tehát az emlékezés virágaival annak emlékéi, aki a polgári munka e házat ezeltől félszázaddal alapította és az ő elődeit, akik útörő nehéz munkájukban megáradva, fáradt esontjaikat az örök pihe-nés ágyára fektették. Gyönyörű egy kép ez: elődeinek becsülettel összehordott tégláiból Kuczik Gábor házat épít, negyedszázadig mindig rakja, magasztja, azután másik negyed századon át vérsége folytatja, tetőzi s a félszázados áldomásnál már ime itt a fel-nőtt új ivadék, hogy új félszázad betetőző munkáját vegye vállaira.

A múlt, jelen és jövő ez az összhangja hozzon nagy jóvendőt erre a házra s töltsen meg boldogsággal azok szívét, akik benne laknak.

Az ebéd során Kovács József polgármester mondott ékes tósztot, a város közönségének azt a méltó elismerését fejezve ki, melylyel a debreczeni iparban esőrangu szerepet játszó jubiláló cég iránt viseltek.

Uj! **Hangszer üzlet megnyilt!** **Uj!**
Szendrő Sándor modern hangszer üzlete Debreczen, Batthyány-u. 22. sz. a.

Poharát a házigazda egészségére emelte, mint aki a maga üzleti tevékenysége mellett sohasem feledkezett meg a polgári, városa és hazája iránt tartozó kötelességeiről sem.

Szentkirályi Tivadar kereskedelmi és iparkamarai elnök az iparososztály üdvözlését tolmácsolta. Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök mintaképpül állította oda Debreczen iparosvilága elé néhai Kuczik Gábor emlékét és Debreczeni Lajos működését; a házigazda nevének Debreczeni Lajosnak egészségére üritett poharat, mint akit az elért sikerekért az érdem oroszlanrésze illet meg. Könyves-16th Kálmán lelkész az ünnepélyen megjelent hölgyeket köszöntötte fel. Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke, a Debreczeni-család fiatal tagjaira, Popper Mór dr. ügyvéd a jubiléumnak a főura mondott tószót. A pohárköszöntők sorát Freund Jenő dr. ügyvéd zárta be, aki Debreczeni Lajosnak jellembeli kiválósságaira mutatott rá s mint igazi jó embert üdvözölte.

A díszes társaság az esti órákig ünnepelte a jubiláló házigazdát.

Jubilál

a debreczen—nagyvárad—kolozsvári vonat.

Kossuth Lajos engedély-okmányja.

Szeptember hó 7-én lesz negyven esztendeje, hogy az ország egyik legfontosabb vasúti vonala, a nagyvárad—kolozsvári vasút megnyílt. Ennek a nagyfontosságú vasútnak jubileumát készülnek megülni most az érdekeltek körök és az ünnepet össze akarják kapcsolni Csányi László, Magyarország 1849. évi közlekedési minisztere emlékének megünneplésével. Csányi László volt ugyanis, aki tervbe vette a kormány debreczeni tartózkodásakor a debreczen—nagyvárad—kolozsvári vasút kiépítését.

Az ünnep előkészítése tárgyában a napokban Kolozsváron értekezlet volt, melyben Borbély György állami főgimnásiumi tanár, a zalaegerszegi Csányi-szoborbizottság titkára vetette fel Csányi László ünnepelését. Borbély György ismertette a nagyvárad—kolozsvári vasút történetét, mely 1870. szeptember 7-én nyílt meg és amelyet Csányi László még erdélyi kormánybiztos korában kezdeményezett. Fejtette a vasúti vonal rendkívül közgazdasági jelentőségét, amire Csányi László emlékezetével és működésének méltatásával kapcsolják össze. Kuszko István, a történelmi ereklyemúzeum alelnöke pártolja Borbély indítványát s az ünnepélyt kedvező alkalomnak tartja a Csányi-szoboralap gyarapítására. Nagy Ferenc nyugalmazott mozdony-felvigyázó, aki a vasúton az első mozdonyt vezette, érdekes részleteket mond el a vasút megnyitásáról, ami nagyszabású ünnepély között folyt le. Lipovitsky nagyvárad püspök megáldotta az első vonatot, Kolozsváron pedig a város és vármegye előkelőségei és nagy közönség fogadták. Ezután Tatai Sándor, Dénes Dezso és Hikkel János kolozsvári iparkamarai tisztviselők hívták fel az értekezlet figyelmét arra, hogy az iparkamara levéltárában a vasutról és Csányi működéséről számos becses adat van s végül egy végrehajtó bizottságot küldtek ki az ünnepély előkészítésére.

A levéltárban levő adatok közül újabban Kossuth Lajosnak egyik értékes levelet kutatták ki. Ez a levél a következő: 6206-K.

Az ország kormányzó elnöke a közmunka és közlekedési miniszter Csányi Lászlóhoz következő levelet intézte:

Az ország királyhágóntul részének meleg óhajttal közé tartozik Kolozsvárnak Debreczen-felé Pesttel vasút általi összeköttetése, mely a gyors, olcsó és szaka-

datlan közlekedés jótéteményein kívül, az ország szívének ezen távol vidékkel szellemi kapcsolatára is kedvezőleg hatna, az Unio által egybekötött országrészeket a forgalomnak gyors érintkezésével is összeforrasztja. Ezen óhajttal teljesítése hó végyim közé tartozván, saját kívánsággal találkozott miniszter ur, midőn eddigi országos biztosi minőségben engem ezen vasút létesítése körüli előmunkálatok elrendelésére felhívott.

Most, midőn a miniszter ur az álladalom közlekedési ügyeinek a kormányzatát átveszi, ezen előterjesztésének valóztatása — amelyhez — megegyezésemet örömmel adom — egyenesen hivatalos köréhez tartozandik, — kedves dolgot vélek miniszter urnak tenni, midőn ezennel felhívom, hogy országos biztosi bucsuszavában adja tudtul királyhágóntul hazánkfiainak, kiknek körében magának hazánk iránti annyi érdemeket szerzett, hogy az említett vasút iránti óhajttalok teljesítésére, az intézkedések miniszter ur által haladéktalanul meg fognak tétetni.

Kelt Debreczenben, május hó 2-án 1849.

Kossuth Lajos.
Az ország kormányzó elnöke

Dr. Kolera Szilárd.

*

Ne mondja senki, hogy csak papíron, az újságokban van itt a kolera. Itt van bizony egész életnagyságában. Hogy jelenleg hol, melyik zugban rejtőzik, azt éppen nem tudom, de hogy közelben van, azt bizonyítja az is, hogy ő nagy hatalmassággal éppen a mai szent napon volt szerencsém személyesen is érintkezni.

Ugyanis úgy áll a dolog, hogy ma reggel azzal a szilárd elhatározással keltem fel, hogy valahol meginterjúvolom ő nagy hatalmasságát.

Még ki sem léphettem a szobámból, dörömbözik valaki az ajtón. A másik szempillantásra egy egészen fekete képű, előkelő elegánciával öltözött uri ember lépi át küszöbömöt. Bemutatja magát illően és előkelő körökben szokásos meghajlással:

— Dr. Kolera Szilárd vagyok. Most jövök Galiciából. Direkt onnan jöttem Máramaroszigetén keresztül.

— Roppantul örvendek a nagy „szerencsének” — mondtam fogvacogva. — Méltóztatásuk helyet parancsolni.

Az öreg ur nem soká kérette magát. Belevetette magát egy ócska, kopott fotelbe és ballábát hanyagul keresztülvetette a jobb térdén. Vastag borszivarra gyújtott és szemtelenül telefujta a szememet füsttel.

— Szeretnék önökkel megismerkedni közelebről. Nagyon jó, barátságos nép ez az idevaló.

És az öreg szerencsén cinikusan mosolygott. Sárga fogai kivillantak husos ajkai közül. Elragadóan szép volt így ez a vén imposztor.

— Apropó! köszönöm, hogy oly lekötözten figyelmesek voltak irányomban. hogy tudniillik az újságjokban bőven és részletesen foglalkoztak személyemmel. Lássan az ilyesmi nekem rendkívül imponál. Még Galiciában grasszáltam, mikor önök azt írták rólam, hogy már itt vagyok. Es most remélem, hogy érdem szerint ismét tolluk hegyére vesznek és idejövetelemet sajtójukban kellő méltatásban részesítik. Ez esetben számíthatnak legfelső kegyeimre és legnagyobb hálámra.

— A sajtó mindenkor rendelkezésére áll, imperátor!

— Köszönöm, nagyon köszönöm!

Es ezzel egyenesen és direkt a nyakamba ugrott a vén szurtos képű, rettegett bácsi és csontos, zörgő kezeivel a fejemet füstös arcához kuzta. Három nagy és jéghideg csók cuppant el a homlokomon. Elájultam a túlradó nagy szeretettől és lefordultam a székről, végigzuhanam a padlón.

Az öreg cigány roppant megijedt, hogy első látogatása is ily óriási nagy rekordot aratott és költogetni kezdett. De — úgy látszik — nekem nem volt egy csepp hajlandóságom sem a felocudáshoz.

Ekkor hirtelen elkezdtem feketedni. Előbb úgy néztem ki, mint harminchatodik Rácz Laci tandájának valamelyik tagja, aztán mindig kreolabb lett az arcom, végre egészen fekete lettem, mint némely volt kaliciós honatya ur lelkiismerete.

Valsmi erős szert csepegtetett az orrom alá az öreg Szilárd mester, mire eszmélni kezdtem. Tekintetem a falon függő nagy tükörbe esett és roppantul megijedtem magamtól. Szent megyőződésessé érlelődött bennem az a gondolat, hogy tulajdonképen én nem vagyok többé én, hanem egy fiókolera, egy kolera impresszário, egy kolera-cicerone, egy valóságos és jól kitanult kolera-segéd, sőt mi több: kolera-főhad-segéd.

Ijedtemben és félésemben bögni kezdtem hangosan, mint egy iskolás gyerek.

— Jaj, jaj! Ki fogja ma este a rendőri esetek krónikáját megírni és ki fog kirokit írni a fekete rémről? Es ki fog száraz vacsorát enni a redakcióban?... Biztosan kidobnak a redakcióból, ha így, kolera-minőségben bemutatkozom. Mert a szerkesztőségben szeretnek ugyan a munkatársak a kerával foglalkozni, azonban csak úgy, ha nem látják azt.

Az öregnek megese a szive a fájdalommas jajongásomon és egy pár hókusz-pókusz csinálsz fölöttem és azonnal fehéredni kezdtem.

Előbb csak kreol, mint egy jól nevelt márkiné, aztán fokozatosan, mint egy sztrájkoló malommunkás, egészen megfehéredtem. Fehérebb lettem, mint a meszelt fal, mint tudniillik a fal piszkos volt.

Hálásan köszöntem meg a visszaféretést és az öreg ingorátornak ismételtan megígérttem, hogy mindig a legkonvulsiósabb hangon és a legnagyobb rokonszenvenvel írok róla és csak azt kötöttem ki, hogy tőlem ugyan mindenkit elvihet, csak az én becses bőrömet kimélje meg.

Hatalmas barackot nyomott a tarkóm középebe és kajánul mosolyogva mondta: — Szamárvagy fiu! Hát csak nem vagyok bolond, hogy újságíró bántsak! Hiszen ezeknek köszönhetem, hogy ismert mindenki, még akkor is, amikor nem is léteztem. Én nagyobb ur vagyok, mint akár, melyik más uralkodó király vagy császár, mert az év jövetelemről hasábokat és oldalakat írnak a lapok. Es ezt csupán és kizárólag a sajtónak köszönhetem. Es ezért hálás akarok lenni az újságíróknak. Hát nem bántom őket. Sőt üdvözölöm a debreceni egész sajtómunkásságát. Alászolgája! Szólt és ellejtett nagy köpönyegében.

— (k.) —

A napokban megnyílik az
„Erdélyi Borozó”
a Pannonia kávéház helyén

hol Hajnalba Hajnal előtt
kifűző ételek és italokról lesz gondoskodva.
Női kiszolgálás! Leveskülönlegességek! Pálmakert!

Debreczen a kolera ellen.

A járványkórházat rendbehozták. — Az egészségügyi bizottság összehívása. — Razzia a cigánysoron és a piacokon. — Egészségügyi biztosok alkalmazása. — Szaporítják a hatósági orvosok számát.

Megemlékeztünk tegnap arról, hogy a belügyminiszter rendeletileg figyelmeztette az ország összes törvényhatóságait, köztük Debreczen városát is, hogy a fenyegető koleraveszedelemmel szemben minden óvintézkedést megtegyenek. Elismerés illeti meg Debreczen város tanácsát, de különösen Körner Adolf tanácsnok, tb. főjegyzőt és Rostán István főkapitányt, akik nagy figyelemmel és mindenre kiterjedő gondossággal igyekeztek már eddig is minden előintézkedést megtenni. A veszély még nem oly közvetlenül fenyegető, hogy nálunk rémületet okozhatna, mégis Körner Adolf tanácsnok, helyettes főjegyző, aki az esetleg bekövetkező veszedelem esetén a mentőakciót vezetni fogja és Rostán István főkapitány, aki hivatalánál fogva elsősorban köteles majd intézkedéseket tenni, máris mindent elkövettek, hogy a fenyegető rém megjelenése esetén ne találja készületlenül a hatóságokat.

Körner Adolf tanácsnok ugyanis a teljeszen felszerelt járványkórházat rendbe hozatta. A járványkórház igazgatójával, mint az előző években, ismét Hutiray József drt hívják meg. A járványkórházban az ágyak és orvosi eszközök és gyógyszerek a legnagyobb rendben felszerelve, készen vannak. Ez a körülmény különösen megnyugtató, mert az ilyen irányú intézkedéseknek volt köszönhető, hogy 1908-ban Debreczen városát a járvány elkerülte és itt fészket találni nem tudott.

A tanács intézkedni fog legközelebb az egészségügyi bizottság összehívása érdekében is, amely bizottság az esetben, ha a járvány Magyarországon föllépne, azonnal permanenciában marad, hogy minden intézkedést azonnal megtehesse. Ez esetre annak elnökét Körner Adolf tanácsnokot piáin pouvoirral ruházzák föl s a kiadások szempontjából is szabad kezét nyer.

A rendőrség most meg fogja vizsgáltatni a zsufolt lakásokat, az elhanyagoltabb, piszkosabb városrészeket, különösen a cigánysort. Rostán főkapitány különös gondot fordít a piacokra, különösen a gyümölcsárusokra, akikkel szemben a mai naptól kezdve a legszigorúban fognak eljárni. A preventív intézkedések egyike az, hogy a főkapitány fölhívja a vállalatokat annak bejelentésére, honnan érkeznek és érkeztek a legutóbbi napokban új munkások a munkálatokhoz. Ez intézkedés különösen azért fontos, mert tudvalevően Debreczenben igen sok építkezés és közmunka folyik, amelyeknél igen sok idegen, ezek között nagyszámu olasz munkásokat alkalmaznak. Ezeket akarja ellenőrizni a főkapitány, hogy fertőzött vidékekről esetleg Galiciából a vészt be ne hurcolhassák.

Ez alkalommal szóba került az is, hogy az egészségügyi szolgálat ellátására szükséges volna néhány egészségügyi biztos alkalmazása, akik az orvo-

sok ellenőrző és preventív intézkedéseket célzó rendelkezéseit különösen ilyen veszélyes időben pontosan és gyorsan végrehajtanák, mert a rendőrközegek erre a szolgálatra először az előképzettség, másodsorban az elfoglaltság és csekély létszám miatt alkalmatlanok.

Mindenesetre megnyugtató, hogy a város közönségének egészségügyi érdekeit az illetékes hatóságok a legszélesebb körben tett előintézkedésekkel igyekeznek megvédeni. E helyütt azonban s ebből a veszedelmes alkalomból meg kell említenünk a közegészségügy követelményeinek amaz első és legfontosabb szükségletét, hogy ilyen nagy városban, amint Debreczenben, több hatósági orvost kellene alkalmazni. Ugy tudjuk, az a kérdés is szóba került illetékes helyen s nem kételkedünk, hogy legközelebb már e fontos dologban a közgyűlés elé előterjesztés is kerül.

A kolera ellen való védekezésben különös figyelmet érdemel az államvasutak debreceni üzletvezetőségének elhatározása, amelynek folytán az állomások vezetősége különös figyelemmel tartozik kísérni azokat a vonatokat és utasokat, amelyek és akik a fertőzött oroszországi vidékekről jönnek. Tudvalevő ugyanis, hogy a debreceni állomás a budapest—staniszlai fővonalon fekszik, már pedig a galíciai Staniszlauról könnyen hurcolhatják be a járványt.

A kőművesek sztrájkja.

Nincs béke.

A debreceni nagy kőműves sztrájkban még mindig nincs béke. A mai napon tartott békeltetési tárgyalások semmi eredményre nem vezettek.

Ma délelőtt 11 órakor kezdődtek a tárgyalások, melyen Rostán István rendőrkapitány elnökölt és amelyen az iparfelügyelő is jelen volt. A mesterek ragaszkodnak az egyéni szerződésekhöz és a kollektív szerződésekről hallani sem akarnak. Más egyéb pontozatokban sem tudtak megegyezésre jutni.

Egyik debreceni lap ma reggeli számában azt írta, hogy a sztrájkot a munkásoknak csak 30 százaléka akarja, míg 70 százaléka dolgozni szeretne. Ez az állítás egyoldalú kombináció, amit bizonyít a való tény. Ugyanis az iparfelügyelő tudni óhajtotta, hogy tulajdonképpen hányan vannak a munkások között, akik akarják a sztrájkot és hányan nem akarják. Ma délután titkosan leszavaztatták a munkásokat és az eredmény az, hogy a sztrájk tovább folytatása mellett szavazott 456 és a sztrájk megszüntetése mellett 36.

Ezt az eredményt holnap bemutatják a munkások az iparfelügyelőnek, aki holnap újra kísérletet tesz a béke helyreállítására nézve.

Mint illetékes és megbízható forrásból értesülünk, a mesterek egyik része már hajlandó volna a kollektív szerződésbe is bele menni, mivel egyszerre véhét lehetne vetni az egész harcnak, azonban e ben az építőiparosok szövetségének központi vezetősége hátráltatja az illetőket és e miatt nem tudott eddig dűlőre jutni az ügy.

Holnap újabb tárgyalás lesz, melyen az iparfelügyelő szintén jelen lesz és e béke érdekében új proppozíciót fog tenni.

HIREK

— A külügyminiszter a királynál. Ischlből táviratozzák: Aehrenthal külügyminiszter szombaton utazik Ischlbe, ahol e hó 28 án fogadja őt a király kihallgatáson. E hó 31-én pedig San Guilamot és Averna herceget, a bécsi olasz nagykövetet, valamint Mérey Kajetánt a római osztrák-magyar nagykövetet fogadja. A diplomaták kihallgatása során az ötésszövetség dolga kerül szóba.

— A debreceni huszárezred Vilmos császár előtt. Berlinből táviratozzák, hogy Vilmos császár magyarországi és bécsi utazásának programját immár véglegesen megállapították. Vilmos császár szeptember 15-én Berlinből egyenesen Magyarországra utazik, hogy részt vegyen Frigyes királyi herceg helyei vadászatain. Szeptember 16-án érkezik Vilmos császár Bélyére. A vadászatokra Frigyes királyi hercegen és családján kívül hivatalos Ferencz Ferdinánd trónörökös, József királyi herceg, Fürstenberg herceg s egy magyar, mint az osztrák arisztokrácia több neves tagja. Mohácsról a német császár a vadászatok után Bécsbe fog utazni, a hová előre láthatólag szeptember 20-án délután fog megérkezni. Maga a király fogja Vilmos császárt a bécsi állomáson a királyi hercegek élén üdvözölni. A vasutól a Burgig a helyőrség csapatai sorfalat fognak állani. Szeptember 21-én este a császár visszatér Berlinbe. A bécsi látogatás idején az udvari operában disz-előadás lesz és 21-én Schönbrunnban nagy udvari ebéd. Ugyanaznap fogja fogadni Vilmos császár a debreceni 7. huszárezred tiszti küldöttségét, amely a császárnak ezredtulajdonosi jubileuma alkalmából diszkardot fog átnyújtani.

— A bolgár király Boszniában. Szerajevéből táviratozzák: Ferdinánd bolgár király Boris trónörökössel és Paprikov külügyminiszterrel ma odaérkezett. Ferdinánd királyt és kíséretét nagy ünnepélyességgel fogadták a pályaudvaron.

— Metsnikoff Ehrlich szeréről. Párisból táviratozzák: Emlékeztet, hogy Doyen tanár, becsmérőlég nyilatkozott Ehrlich tanár szeréről. A Matin munkatársa ma kérdést intézett Metsnikoffhoz a világhírű orvostanárhoz és megkérdezte mi a véleménye Ehrlich szeréről és Doyen támogatásáról. Metsnikoff kijelentette, hogy Ehrlich szeréről a legjobb véleménynyel van és érthetetlennek tartja, hogy Doyen az ellen foglalt állást. A szert legjobbnak tartja azok között, amelyeket eddig a vérhaj ellen használtak.

— Debreczen tanácsa a Gönczy-ünnepélyen. A Gönczy-egyesület Debreczen város tanácsát is meghívta, hogy vegyen részt a Gönczy-szobornak szeptember hó 4-én Hajdusoboszlón tartandó leleplezési ünnepségén. A tanács K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnokot küldte ki a leleplezési ünnepre.

— Az izraelita istentiszteletek. A debreceni izraelita hitközség előjárósága értesíti a tagokat, hogy a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezéséig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este fél 7 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután 5 órakor, köznapon reggel fél 7 órakor, este fél 7 órakor.

— Ünnepek Pusztaszerezen. Szegedről táviratozzák: A pusztaszerei Arpád-egyesület minden évben ünnepet rendez a pusztaszerezen.

széri Árpád szobornál. Az idén szeptember 4 én tartják meg az ünnepet, amelyen, mint minden évben, sokan látogatnak. Az ünnepségek programját már összeállította Török István, a egyesület titkára. Vásárhelyi József kanonok misét mond, mely után szavalatok, énekszámok és beszédek következnek.

— **A malommunkások harca.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Egynek kivételével az összes fővárosi gőzmalmokban egy hét óta szünetel a munka. A harc előzménye az volt, hogy egyes malmok tulajdonosai kizárták a munkásaikat. A munkások részéről több kísérletet tettek, hogy a malomtulajdonosokkal békésen megegyezzenek, de a tárgyalások eddig nem vezettek eredményre. A malomtulajdonosok ugyanis kijelentették, hogy nyugodtan bevárják, míg a sztrájk önmagától megszűnik és a munkások belátják, hogy a malomtulajdonosoknak volt igazuk. A munkások e merev állásponttal szemben nyugodtan várják, míg a malomtulajdonosok hajlandók lesznek békés tárgyalásokba bocsátkozni velük.

— **Halálos szerencsétlenség a lóversenyen.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A mai lóversenyen az első futamban Orsich gróf lova Carination, amelyen Korb szoké ült, neki szaladt egy oszlopnak s elbukott, mire az utána jövő Gertrud, amelyet Hollinger lovagolt, szintén fölbukott. A szokékat haldokolva szállították a Rókusba.

— **Arany Bika Mulató.** Egy új attrakció mutatkozik be ma este az Arany Bika Mulatóban. Kentucky and Miss Anny a nevük a kitűnő mexikói jongleuroknak, kiknek ma esti debut-jük iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Velük együtt pár napig látható a teljes gazdag program: The Bradnas excentrikusok, Roland Róbert komikus és bangszerimitátor, Sisters Edelweiss az „Alpesi csillagok”, 3 Mascottes angol trio stb. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **A bábaasszony revolvere.** Szombathelyről táviratozzák: Sok mindenféle mesterségű ember kérte már fölösleges hatóságát, hogy adjon a részére fegyvert a hivatalos tekintély emelése okából, de hogy a csecsemők világra jöttét elősegítő tudós asszonyoságnak támadt volna ilyen vágya, az még aligha fordult elő. Vasmege Rótfalva községének bábája fordult ugyanis az alispánhoz, hogy hivatalból adjon neki revolvert. Nem mintha Rótfalván apró apasok születnének, kik menten gyilkolnak, hanem mert a rótfalvi legények nem hagynak alkonyat után békét a csinosabb fehérszépnek, még ha hivatalos közeg is a menyecske, mint ez esetben. Az alispán a bábaasszonynak megadta a fegyvert és így a rótfalvi tudós asszony most Browninggal jár a hivatala után.

— **A bucsun.** Aradról táviratozzák: A radnai bucsu napján a musztári aranybányából többen zarándokoltak el Máriaradnára, de mire hazatértek, kínos meglepetés érte egyik-másik anyát, mert kis leánygyermeküket betegen találták. A gyermekek nem mertek szólni, a szülők azonban orvoshoz fordultak, aki megállapította, hogy három kis leányon erkölestelen merényletet követett el Florea Juon érefejtő. Állítólag husz gyermeket rontott meg. A gonosz ember ellen megindították az eljárást. A kőrösbányai járásbírószág fogházába szállították.

— **A labdarúgó balesete.** Köblös Gyula és Csire Ferenc iskolásfiúk a Nagyerdőben futbaloztak. Játékközben Csire a labda helyett játszó társának, Köblösnek térdét rugta meg oly erősen, hogy annak felső lábcszára eltört. A mentők vitték el és most a kórházban fekszik.

— **Baleset munkaközben.** Nagy Sándor 17 éves munkásnak a szalaggyárban munkaközben a gép elkapta a jobb karját és teljesen összezúzta, ezen kívül a mellén is súlyos zúzódást szenvedett és egy oldalbordája is eltört. A szerencsétlen fiatal embert a mentők a kórházba szállították. Állapota igen aggasztó.

— **Az epilepsziás fiu.** Váradi Károly 17 éves hajdusoboszlói fiu ma délelőtt a vasúti állomáson epilepsziás rohamok lepték meg. Összeesett és a mentőknek kellett elszállítani.

— **Két testvér egy asszony miatt.** Szekszárdról táviratozzák: Gyorsok András hivatalosolga ma négyszer rálőtt bátyjára, Gyorsok István huszárra. A merénylet elfogták. Gyorsok szerelmes volt bátyja feleségébe s ezért szeretne volna eltenni lábálól.

— **Olvasa már Ön? hogy a legszebb és legolcsóbb fénykép-levelezőlapok a „Hunna” fényképezési és festészeti műteremben készülnek, Piac- és Csepel-utcai sarkház, Modern műterem az utcai oldalon.**

— **Iskolakönyvek összes iskolák részére új vagy ódon, kaphatók Antalffy József iskolai könyvkereskedésében és antiquáriumban.**

— **Fél áron!** Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy antiquáriumban Fűvészkeret u. 14. Saját érdeke mindenkinek hogy a könyveket már most szerezzék be fél áron fenti czégnél amíg a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban.

— **A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet** Piac-u. 73. a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

„Henneberg-Selyem” csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenként! blonsok és felöltőkre. Bérmentve és már elvámolv a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. — Selyemgyár Henneberg, Zürich.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. aug. 25.

Készáru változatlan.	
1910. októberi buza	9.86—87
1911. áprilisi buza	10.10—11
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.35—36
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	7.73—79
1911. májusi tengeri	5.77—78
1910. júliusi tengeri	—
1910. szeptemberi tengeri	5.75—76
1910. augusztusi repeze	—

Regény-Csarnok.

Sötét titok.

(3.) Irta: Stevenson Róbert.

Ezzel el lett volna intézve a dolog, ha nem fordul elő olyan körülmény, melyet külön ki kell emelnem. Az első pillanattól kezdve leirhatlan ellenszenv vett rajtam erőt azzal a gonosztévővel szemben, a mi egyébiránt nem is volt csoda, mivel garázdálkodását láttam s máskülönbben is könnyen vagyok felingerelhető, Ő a ki roppantul hidegvérű ember volt, egészen elkéült és elzöldült dühében, valahányszor ránézett foglyomra. Fogait csikorgatta, öklével megfnyegette és meglátszott arcaán, hogy szeretné megfojtani. Mivel azonban a hóhérokodás nem volt szakmánk, azt tettük, a mit ily körülmények közt tenni lehetett. Lepiszkoltuk a nyomorultat és azt mondtuk, hogy nagy zajt fogunk csapni eljárásából. Ha van a világon ismerőse és jóbarátja, a miben nagyon kételkedünk, lesz gondunk rá, hogy elveszítse náluk minden hitelét. S mialatt ezt mondtuk, a legnagyobb megerőltetésünkbe került, hogy visszatartsuk az asszonynevet, nehogy darabokra tépje a nyomorultat. Soha se láttam még ennyi gyűlölettel és szenvedélyes haragtól lángoló arcot egy

soportban s mindezek dacára, az én fogynom, bár reszketett teste, közönyös arccal állott köztünk. Olyan volt, mint maga az ördög és vigyorgása becsületére vált volna a sátnak is.

— Ha ezt a dolgot ki akarják aknázni, akkor természetesen védtelenül állok szemben ennyi emberrel. — mondá fagyosan. — Minden getleman szívesen hozna áldozatot, hogy elkerülje a botrányt. Csak annyit mondok tehát: legyenek olyan szívesek és szabják meg föltételeiket.

Mint a gyermek szószólója, 100 fontot követeltem fájdalomdíj fejében. Meglátszott a gonoszon, hogy nem szívesen tette, de mégis beleegyezett ebbe a kiegyenlítésbe. Mert tisztában volt azzal, hogy különben sokkal nagyobb kellemetlenségeknek teszi ki magát.

Első gondunk most az volt, hogy a pénzt mielőbb megkapjuk. . . Elkézelőd, hova vezetett minket? Ahhoz az ajtóhoz, a mely csaknem olyan sötétben, tátonz felénk, mintha a pokol bejárata volna. Kinyitotta egy nála levő kulccsal, bement és csakhamar visszatért, tiz fontot hozván magával aranyban, meg egy váltót, a mely annak volt kifizetendő, a ki prezentálja. A váltón olyan név volt aláírva, a melyet nem nevezhetek meg, noha nagyon ismeretes és sokszor olvasható tudományos cikkek alatt. A pénzösszeg reszkető betűkkel volt kiírva, de a névalírás korántsem volt hamisítva.

Mégis szabadságot vettem magamnak, az ismeretlennek kijelenteni, hogy az egész dolog nagyon gyanus előttem, annál is inkább, mivel rendszeren nem szokott megtörténni, hogy valaki reggeli négy órakor bemegy egy pénzbe s onnan száz fontra szóló váltóval visszajön. Erre az idegen gunyosan így válaszolt:

— Legyen nyugodt, uram, ez a váltó nem hamis. Ha egyébiránt megnyugtatta ez, itt maradok, amíg a bank kapuit kinyitják és maam prezentálom a váltót.

Nem volt egyéb hátra, mint hogy a doktor, én, a gyermek apja és az idegen elmentünk az én lakásomra, a hol az éj hirtelre részét töltöttük. Reggel együtt mentünk a bank pénztárához, ahol én adtam át a váltót és kifejezést adtam abbeli gyanumnak, hogy hamis. A pénztárnok rám nézett, mosolygott és azt mondta, hogy ne tréfáljak, mert a váltó minden tekintetben kifogástalan.

— Ne mondd! — kiállott Utterson, akít a dolog nagyon érdekelt.

— Látom, hogy úgy érzesz, miként én. Különös egy történet ez mindenképen. Az az ember, annyira visszataszító volt módorában, hogy mindenkit elfogott a harag, ha csak közelébe jött. A váltó kállítója pedig egy köztisztviselőben álló hírneves tudós, akitől mindenki a legjobbat tudja. Hogyan történhetett, hogy az ő váltója ilyen kezekbe került? . . . Ha sejtelnem nem csál, itt valamely ifjúkori botlásról lehet szó, a melyt ez a gonosz kizsákmányol. „Black Mail House”-nak, a sötét mult házának nevezem én azóta ezt az épületet, ámbátor ez a kifejezés még nem magyaráz meg mindent!

— S nem vagy-e abban bizonyos, hogy a váltó aláírója nem lakik-e abban a sötét multu házban? — kérdezte kis szünet mulva Utterson.

— Jól tudom, hogy nem lakik itt. Nem is volna ez hozzá méltó lakás. Egészen más városnegyedben van az ő otthona.

— S nem kérdezted meg soha, hogyan került az ő váltója ilyen furcsa kezekbe?

— Nem én! Először azért nem, mert sokkal gyöngédebb érzelmű vagyok, sem-hogy valakit zavarba óhajtának ejteni, aztán pedig sajátságos fogalmaim vannak a kérdészködésről. Egy nem egészen helyes kérdés olyan, mint a kö, melyet vaktában eldobunk: sohse tudjuk, kit kollint fejbe. Azért is szabályul tüstem magam elé, hogy annál kevésbé kérdészködöm, minél kalaudosabb színezete van valamely történetnek.

— Kitűnő szabály! — szólott az elismerés hangján az ügyvéd.

(Folytatjuk.)

Men
Ar
E
R
é
DEB
Óriási

Sz
mo
Debr
K
legzet
uri
a lege
vitelig
valódi
nagyk
engedn
L
házak
elkész
Jó mu

So

nem váltó
Steckenp
Bergman
mert ez
minden o
lót eltáv
bőr ápol
minden g

a fele
A képe
gyermek
több szer
táján né
mellől a
gyr hely
Frau A
Berlin
Lind

Kitűnő szabály! — szólott az elismerés hangján az ügyvéd.

Jegygyűrűk,
Mennyasszonyi ékszerek
 Aranyóra és láncz ujdonságok
Ezüst éteszközök
Rose Dezső
 ékszerész és órász üzletében
DEBRECZEN, Placc-utca 55. sz.
Óriási raktár! Igen olcsó árak!

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és díszítő
Debreczen, Placc-utca 63. sz.

Készít a mai kor igényeinek a
 legszebb kivitelű szalon és

Uri szoba berendezéseket

a leggyorsabbal a legdiszesebb ki-
 vitelig, valamint igen jutányos árban
 valódi önműködő Flosz Roletákat,
 nagyobb megrendelésnél tetemes ár-
 engedmény.

Legjobb minőségű madracokat
 házaknál úgy helyben és vidéken
 elkészítem.

Jó munkámért többszöri kitüntetés.

Az ezredelés országos kiállításán jó munkáért kitüntetés.

A debreczeni iparművészeti kiállításán jó munkáért kitüntetés.

Hirdetés.

A Debreczen sz. kir. város Erdősé-
 ségében levő gubacstermesnek zárt ajánlat
 útján való értékesítése elhatározatván,
 felhivatnak a gubacs termést megvenni
 szándékozók, hogy írásbeli zárt ajánla-
 taikat a gubacstermes összeszedhetőségéért
 augusztus hó 30 ig a polgármesteri hi-
 vatalhoz adják be, hol az ajánlati felté-
 telek is megtekinthetők.

A zárt ajánlathoz 200 korona bá-
 natpénz mellékelendő, melyet előzetesen
 a házipénztárnál letétbe kell tenni.

Az ajánlat erdőrészekben külön-külön
 is megtehető.

A városi Tanács.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közön-
 ség szíves tudomására adni, hogy 4-ik éve
 fennálló jó hírnevű

**Órász és ékszer üzletemet
 házlebontás miatt**

május hó 1-én Piac utca 8b. szám alól
Hunyadi utca 12. sz. a. (Várad-utca)
 helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közön-
 séget, hogy jó indulatukkal mint eddig,
 úgy ezután is velem szembe fenntartani
 szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel
Gasparik Ádám
 műhórász és ékszerész.

„Gyöngyvirág Crème“

AZ AROKRÉMEK GYÖNGYE!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérré és áldévé teszi az
 arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
 nem tartalmaz. A nappalra való
 krème nem zsiroz, míg az éjjelre
 való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Nagy és Molnár

vízvezeték és csatornázási vállalata
DEBRECZEN, Batthyányi-u. 1. sz.
 Telefon sz. 557. Telefon sz. 557.

Raktáron tartunk minden szakmába
 vágó alkatrészeket u. m. Fűrdő-, Clozet-
 és vízvezetékhez tartozó berendezé-
 seket a legújabb s a legjobb kivitelben,
 valamint ezeknek berendezését legszolidabb
 árban a legrövidebb idő alatt elkészítjük,
 ugyszintén vízvezetéknek jókarban tar-
 tását jótállás mellett elvállaljuk.

Szíves pártfogást kérve

Tisztelettel

Nagy és Molnár.

Soha többé!

nem változtatom szappanom, mióta Bergmann
 Steckenperd-illómentesszappant (Márka bottló)
 Bergmann és Tsától Tetschen a. E. használok,
 mert ezen szappan egyedül a leghatásosabb
 minden orvosi szappanok között, mely a szep-
 lőt eltávolítja, valamint a szép, puha és cárt
 bőr ápolására való. Darabja 80 fillér. Kapható
 minden gyógyszerárban, drogeriában, parfüm-
 kereskedésben stb.

Uri lakás kiadó.

Miklós-utca 22. szám alatt egy modern

utczai uri lakás

mely áll 2 utczai, 3 udvari szoba és hozzátartozók-
 ból, fel van szerelve igen szép gázluszterekkel 1910.
november 1-től kezdve

kiadó.

Ertekezhetni ugyanott a fűszerüzletben.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Agyag ipar
 termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségé-
 nél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16
 cm. széles és súlya drb.-ként 1.30-1.40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm.
 széles és súlya drb.-ként 1.30-1.35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cse-
 répből szükséges 43-45 drb. súlya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből
 szükséges 36 drb. súlya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép
 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. súlyu lesz
 addig a gépcserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz.
 A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 3/4, 1/2 és 1/3 nagyságba is készíti fenti gyár,
 szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényel-
 mére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyárt-
 mányaink gyárvezetőségünkönél is vagy alábbi levelezési úton.

LÓWI ARMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

**Óvd
 a feleséged.**

A képmunkát nagy
 gyomorfájással ellen
 több ezer kóros beteg
 teljes nérvél, diéta
 mellett küldi 50 fill.
 szar bélyeg ellenében
Frau A. KAUPA,
 Berlin Sw. 269.
 Lindenstr. 51.

Szegénysorsu

nők és férfiak
 biztos kereszt-
 hez juthatnak.

Czím a kiadóban!

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Drága egyetlenem, jól vagyok, vasárnapnál előbb nem találkozhatunk, de akkor okvetlen. Ölel csókol k. mamád.

Nagyon bosszant, hogy nem láthatom. Igazán szeretnék magával már beszélni, agyon alkalmat rá, hogy mielőbb láthassam. Üdvözl M...

Betöltendő.

E-czy Kálmán gépjavitó ipar telepén Hatvan-u. 53. mű- és géplakatos tanulók felvétetnek.

A Linoleumban felvétetik egy jó megjelenésű elarusító, föltétlen a rőfős szakmából.

Magyar, német perfekt gyorsírók azonnal felvétetnek „Mercur” Írógép vállalat Debreczen, Arany János-u. 2.

Adás-vétel.

Zálogjegyek és értékpapírok vétetnek Bsthlen-utca 64. sz.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyörre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asz talteritő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinnek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Házhelyek. A Szent-Anna-utca végén, a Gépjavitó műhely, Dohánygyár és Vágóhid közötti közelében, a Homokkertben kiépített utcákkal szemben, nagyjövőjű helyen, mintegy negyven darab 300 négyzetméteres ház hely eladó. A telkek vételárának egyharmadát készpénzben keli kifizetni, a többi részét előnyös feltételek mellett az eladók kölcsönképpen rajtahagyják az ingatlanon. Eladók pénztázelei összekötötést szereztek arra nézve, hogy a telekvásárlóknak előnyös házápitési kölcsön álljon rendelkezésre. Mindenfélé felvilágosítást ad és előjegyzést elfogad Márk Endre ügyészi irodája a Collé-giumban.

Új harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az egyesült Zzinc és Paszomány Gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Lakás.

Kiadó azonnal 3 szoba, konyha, üvegezet veranda, és a szükséges mellékhelyiségekkel álló lakás. Békés Enilnél Vörösmathy-utca 1. sz.

Különféle.

Özv. Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 14

Csemege-szállítót szállít bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szállító kivitele. Telefon 294.

Ingbluzok, kötények, fehérneműek varását és gomluk varását elvállalok, házhoz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Jósnő házakhoz is elmegy. Czime a kiadóhivatalba.

Megbízható, ügyes, élénk fiatal ember

előkelő állást nyerhet.

Azonnali belépős.

⇒ Eddigi működés igazolandó. ←

Czim a kiadóban.

Fazekas Imre

Villanyvilágítási és erőátviteli vállalata

Debreczen, Piacz-u. 77.

Zongorák, Pianinók, Cimbalmok, hangszerek

legolcsóbban vásárolhatók és beszerezhetők

Schmidt

hangszer üzletében

Piacz-u. 73. sz.

Javitások és hangolások ugy helyben mint vidékre elfogadtatik.

Központi Bank mint Szövetkezet

(Piacz u. 65. Czégely-ház) debreczeni pénztázeletnél.

Bekebelezéses kölcsönöknél minden 1000 korona tőke után hetenként 2 korona törlesztendő.

Váltó és folyószámla kölcsönök azonnali kifizetés mellett.

10 év alatti fizetendő tisztviselő kölcsönök kezesek nélkül is.

Olcsó törlesztéses és építkezési kölcsönök.

Iparos-kölcsönök nyers anyagra és készárukra előlegképen.

A közönség előnyére a Központi Bank mint Szövetkezet 1910. évi július 1-én

új, 4 és fél évre terjedő évtársulatot alakított, melynek folytán az év második felében igényelt kölcsönöknél nem kell hat, nyolcz hónapra visszamenőleg a heti fizetéseket és késedelmi kamatokat levonni, s ez a felekre lényeges kamatmegtakarítást jelent.

Mindenfélé felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál a

Központi Bank mint Szövetkezet Piacz-u. 65. (Czégely-ház.)

IGAZGATÓSÁG:

SZÁVAY GYULA, elnök.

ÜGYVEZETŐ-INTÉZŐSÉG:

Kerekes Géza, Klein Ignác, Vecseházy Leitner Gyula, dr. Szikszói Szabó László.

Bleyer Mór, Hoffmann Sándor, Publíg Ernő, Debreczeni Jenő, Körner Adolt, Puskás Károly, dr. Galánffy János, Lichtblau Albert, Sinka Sándor.

JOGTANÁCSOS: dr. Keresztési Kiss József.

Egy igen csinos
kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó
légszesz motor
4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyuval
igen olcsón eladó.
Czim a kiadóhivatalban.